

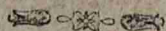
NADAL.

*Esplicasió de tot lo que pasa en estes festes:
PER UN POETA DE ONSE AÑS.*

INTRODUCCIÓ.

DÉSIMA.

¡Quin dia es el de NADAL!
 ¡Quin dia mes señalat!
 Lo qu' es asò es veritat
 I ho asegure formal:
 Clars son els que ho pasen mal,
 Que tots dinés solen tindre,
 I ues hé se saben previndre,
 I se van arreplegant
 Quant NADAL se va acostant
 I la NIT BONA (1) ha de vindre.

Pos señor, vach á contar,
 Tot lo que pasa en NADAL;
 Si alguna cosa mix mal,
 Tindrán que disimular.

Sent encara molt chiquet,
 Pue be caure en un deslis,
 Conque aixi será presis
 Disimulen un poquet.

Allá vá.

Primerament posaré
 Lo de la nit NOCHE BUENA,
 Hia pues qui ya te la estrena,
 Pues volen previndres hé.

(1) Esta traducción nueva meua vol dir la NOCHE BUENA, que parlant en bon valencia es la NIT BONA.

Si algú dorm aquella nit
 Son chiquetes y chiquets,
 Que donanlos enredrets
 Els fan anar cap' al llit.

Es un complet guirigall
 Aquella nit el carrer,
 I hasta el que no sap que fer
 S' en va á la misa del gall.

Apenes dotse han tocat,
 Ya es veuen comparses grans
 En sambombes, en carranes
 Que toquen cuant ya han cantat.

Entonses, tots menchen casques,
 Bons capons, bones gallines,
 Vinguen al còs coques fines.....
 Per això els agarren basques.

Els chiquets al atre dia
 A les estrenes s' en van
 Pensant lo qu' es compraràn,
 Van pues á casa la tia.

En fi, al yayo, á la yaya,
 A la padrina al padri,
 Lo ques per anar alli,
 Ningun moñicot desmaya.

Cuant els dinés tenen ya,
 A la fira, clar s' en van,
 Y cada ú lo que fan
 Comprar lo que mes li agrá.

Lo dels moñicots deixem,
 I prenim lo dels machors,
 Que serán coses millors,
 Pues á comensar anem.

El llaurador compra manta,
 I saraguells pa el chiquet,
 L' atre se compra un barret,
 Si el cabal pa mes no amanta.

Es una gran confusió
 La Baixá de S. Fransés,
 I sent aixina, pren pues
 El consell qu' et done yo.

Que no tens de anar en presa
 A comprar á les botigues,
 Pues es menester te estigues,
 Si compres alguna pesa.

Allò es una algaravia,
 La hú compra un pantaló,

L' atre frac, ó paletó,
 I no es para en tot lo dia.

Tots compren, tots i no es chan-
 No es mentira lo que dic, sa,)
 Pues desde el pobre hasta el ric
 Alguna pesa li alcanza.

El que lechugino es
 Sol empucharse al saló,
 Alli es compra.... que se yo.....
 Allò que li chòca mes

Mes tots, no van á comprar,
 Roperos, ben advertits,
 Espay, pues en los descuits,
 Que vos poden amargar.

I en aquella batahòla
 Les ofisiales sastreses,
 Molt reverendes i tieses,
 Amóstren la lladriòla.

Asò clar está, dic yo,
 Que demanen ia estreneta,
 Siga real, ó peseta,
 Quinset ó napoleó.

Els Alegrons.

Un mes avans ya señal,
 De que NADAL ha de viindre,
 I tots dinés volen tindre,
 Pera no pasarlo mal.

Se alegren molt les criades,
 Pues estrena resibixen,
 I el dia de NADAL ixen,
 A passejar, molt templades.

S alegren chiques i chics,
 Perqu' es cuant se compren chòcs,
 I s' achunten molts ó pocs
 A chuar, alguns amics.

Els aprenents i ofisials
 S' alegren, pues á NADAL,
 Siga molt, poc ó talsual,
 Disfruten alguns reals.

Chics i chiques, homens, dones,
 Treballaors i rentistes,
 S' alegren també els artistes,
 Pues son estes festes, bones.

LETRILLA

à les estrenes.

*Siga en goch ó siga en pena
Tot lo mon busca la estrena.*

Les chiquetes i els chiquets,
Criats de café, porters,
Ames de llet i cuiners,
Criades i aprenentets,

*Siga en goch ó siga en pena
Tot lo mon busca la estrena.*

Els mañans i sabaters,
Mestres d' aixà i ebanistes,
Ofisiales modistes
Hasta alguasils i forners,

*Siga en goch ó siga en pena
Tot lo mon busca la estrena.*

Els sastres i peloqueros,
Repartidors de papers,
Ames de claus i ferrers,
Serenos, chocolateros,

*Siga en goch ó siga en pena
Tot lo mon busca la estrena.*

Encuadernadors, cocheros,
Els pintors i calderers,
Els sombrerers i fusters,
Moliners i tartaneros,

*Siga en goch ó siga en pena
Tot lo mon busca la estrena.*

Els correclers i pasants,
I algú que yo hauré deixat
En lo tinter olvidat,
No ho estrañe, pues són tants,
*Que en pasant la NOCHE BUENA
Tot lo mon busca la estrena.*

Les estrenes.*(Se repite la funcion)*

Els chics sen van á la estrena
En molta gran alegria,
Contents están aquell dia
Com el de la NOCHE BUENA.

Les ames de llet la tenen
Siuse haber de demanar,
Pues se la solen donar,
I roba també els estrenen.

Lo mateix que les criades
Ames de claus i cocheros,
També els criats tartaneros,
Sobre tindre grans mesades.

Pero lo mes ben guañat,
Es lo que els serenos tenen,
Si es menester, van i venen,
I está molt ben estrenat.

Pues ya nit, que á lo millor,
Cantant per lo carrer l' hora,
Li diuen: — Que vacha en l' hora
A casa el señor doctor.

L' envien al boticari,
O si algú está agonisant,
— Vacha sereno al instant,
Que vinga el pare vicari.

En fi, coses de agrair,
Que donarlos quinsetes,
Podem estar satisfets,
I ben descansats dormir.

Els sabaters i mañans
Peluqueros y demás,
La estrena dells ayxi es;
Esplicaré quant eans.

Solen anar tres ó quatre
Pera les estrenes estes,
I donant les bones festes
Ya aquell, ya á este, y al atre.

En fi, aniré posant
Siuse dir yo cap de engañ,
Tant tots els anys com engañ,
Com ells se van esplicant.

Pues señor, com vach dient,
Arriben allí tots chunts,
Parlant de varios asunts,
Molt alegres i rient.

El que porta el anecador (1)
Diu: — ¿Que no pucha ingú?
Atre respon: — pucha tñ
— Si estará de bon humor?

(1) ó bolsa ó lo que siga, que para posar diles let es bo.

—Ché, que puche el aprenent.
 —Yo? que no me sé explicar...
 Vosté, vosté té de anar,
 Que té mes enteniment.

Estan pues molt desfisiosos,
 Sens saber per ahon pegar;
 I al últim solen puchar
 Tots chauts, pero vergoñosos.

Toquen pues una anellá;
 Els obrin; — Está el señor?

— Ara ixirà, si señor.

Els contesta la criá.

Ix el señor desichat
 Pero molt ben prevengut,
 I apenes li dihuen chut,
 La estrena ya els ha donat.

Esta entrada no ha eixit mala.

— Moltes gracias. I sen ixen,
 I despues que es despedixen
 Abaixen al trot la escala.

En cá en lo carrer no está
 O la escala no abaixat,
 Pregunten: — ¿Quant t' ha donat?

— Un napoleó, chermá.

Si es que en hé els ix al primer,
 Ya es troben mes animosos,
 I molt manco vergoñosos
 Pues tenen algun diner.

Es que hian alguns reñosos
 Que dinés de sobra tenen:
 Fan com qui no estan no estrenen:
 Al revés de atres garbosos.

Els que mes vergoña tenen,
 Selen portar memorial:
 Vulle dir, versos de NADAL,
 Que demanen qu' els estrenen.

Pròu de gochlos i de penes,
 Pues que d' asò ya estic fart,
 I acabaré ya la part
 Títulá, de *Les Estrenes*.

Diversions.

Sempre sol vindre este mes,
 (i á fé qu' es ben sèrt asò)
 Algun panorama hò
 Pera tráuremos dinés.

El teatro molt plé está,
 En els bolantius igual,
 Pues i el Belem? no va mal;
 En fi, tot te gran entrá.

Ayxò es hò pa el empresari,
 Que estiga el teatro plé,
 Pero si consensia té,
 Fasa gasto extraordinari.

Pues si á la fira ten vas,
 Allò es diversió de vaes,
 Vesten algunes vespraes,
 Que sèrt te divertirás

En fi, tot es diversió,
 Asi música, allá ball,
 I tot es un guirigall,
 O seguida confusió.

Vach á dir ara mateix
 Ya que he parlat de NADAL,
 (Prestant atensió formal)
 Alguna cosa dels

Reys.

S'el son chiquet i chiquetes
 Els que se solen chitar,
 Pues al llit els fan anar,
 Engañarlos en casquetes.

El pare ó la mare els diu.
 — Si, si, bonicos chiteuse,
 I demá casques mencheuse,
 Pero ha de ser si dormiu.

Si, perque els Reys pasarán,
 Montats, i molt ben vestits,
 Donant casques i confits,
 A la reixa ho posarán.

Els chiquets asò se ho crehuen
 I se chiten, i obedixen,
 Molt pronte á la reixa ixen,
 I eu fau molt sèrt quant ho veuen.

Señores, els ha dit prou.
 No cap més en lo paper,
 I molt pronte els tinc de fer,
 Atra coseta de nòu.

Pepico Blat de Soto.

Estos versos son propietat del mateix, i
 se venen en sa casa carrer de Roterós núm.
 15, á 4 dinés; i encuadernats chunta vent
 en los de les Fonts, á 10 dinés.